

8D02201-Тарих білім беру бағдарламасы бойынша PhD докторантураға түсушілерге арналған емтихан сұрақтары

1-ші деңгей

1. Әлем тарихын кезеңдерге бөлуге қатысты жаңа теорияларды баяндаңыз.
2. Алғашқы қауымдық қоғамды зерттеудің теориялық мәселелеріне сипаттама беріңіз.
3. Мемлекеттің шығуы туралы ғылыми дискуссияға сипаттама беріңіз.
4. Антикалық және ежелгі шығыстық өркениет дәстүрлерін баяндаңыз.
5. Ежелгі Қытай тарихының негізгі тенденцияларын баяндаңыз.
6. Ежелгі Шығыс елдерін зерттеудегі ғылыми мектептер мен бағыттарға сипаттама беріңіз.
7. Римдік азаматтық қауым. Ежелгі Римдегі тарихи ойдың даму ерекшеліктерін баяндаңыз.
8. Христиан дінінің пайда болу тарихын баяндаңыз.
9. Ұлы Карл империясының ортағасырлардағы Батыс тарихындағы алатын орны мен ролін ашып көрсетіңіз.
10. V-XI ғғ. Византия мәдениетінің даму ерекшеліктерін баяндаңыз.
11. Діни, философиялық-құқықтық жүйе ретінде ислам дініне сипаттама беріңіз.
12. Батыс пен Шығыстағы ортағасырлық қалалардың даму ерекшеліктеріне сипаттама беріңіз.
13. XI-XV ғғ. Еуропаның экономикалық дамуына сипаттама беріңіз.
14. Қайта өрлеу мәдениетінің ерекшеліктеріне сипаттама беріңіз.
15. Жаңа дәуірдегі Батыс және Шығыс елдерінің тарихи даму ерекшеліктерін салыстырмалы баяндаңыз.
16. Еуропа елдерінің жаңа замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі тенденцияларын баяндаңыз.
17. XVIII ғ. қоғамдық-саяси ой. Ағартушылық мәдениеттің даму барысын баяндаңыз.
18. Қоғам дамуының эволюциялық және революциялық моделдеріне сипаттама беріңіз.
19. XIX ғ. Латын Америкасы елдеріндегі ұлт-азаттық күрес және революциялық қозғалыстар тарихын баяндаңыз.
20. XIX ғ. соңы мен XX ғ. басындағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына сипаттама беріңіз.
21. Социалистік идеялардың даму тарихын баяндаңыз.
22. Әлемдік отарлық капиталистік жүйенің қалыптасуы мәселесін дәйектеп, баяндаңыз.
23. Империализмге экономикалық және геосаяси ұғым ретінде сипаттама беріңіз.
24. Қазіргі заман кезеңіндегі Шығыс және Батыс елдерінің тарихи даму ерекшеліктеріне сипаттама беріңіз.

25. Постиндустриалды қоғам теориясына түсінік беріңіз.
26. XX ғ. Шығыс және Батыс елдеріндегі мемлекеттік-құрылыстық құрылыстың негізгі бағыттарын ашып көрсетіңіз.
27. XX ғ. еуропалық қоғамның рухани дамуын баяндаңыз.
28. Азия және Африка елдерінің қазіргі заман тарихы. Отарсыздану үдерісінің тарихын баяндаңыз.
29. XX-XXI ғ. тоғысындағы Азия-Тынық мұхиты аймағы елдерінің әлеуметтік-экономикалық және саяси дамуын баяндаңыз.
30. Қазіргі замандағы Шығыс және Батыс елдерінің саяси және рухани дамуындағы діннің орны мен рөлін баяндаңыз.
31. Қазіргі дамушы елдердің экономикалық дамуындағы айқындалушы факторларды атап көрсетіңіз.
32. Тарихи фактілерді интерпретациялау: жалпы әлемдік-тарихи (бірізді), либералды-эволюциялық, модернизациялық жолдарына сипаттама беріңіз.
33. Антикалық тарихнаманың қалыптасуы мен дамуын баяндаңыз.
34. Тарихи зерттеулердегі сандық және сапалық әдістер туралы баяндаңыз.
35. Батыс тарихнамасының теориялық-әдіснамалық негіздерін модернизациялау мәселесіне сипаттама беріңіз.
36. Отан тарихын кезеңдерге бөлу мәселелеріне қатысты көзқарастарды баяндаңыз.
37. Қазақстан тарихындағы антропогенез үдерісін сипаттаңыз, теориялық көзқарастарды талдаңыз.
38. Қазақстан аумағындағы ежелгі өркениеттің негізгі ошақтарына сипаттама беріңіз.
39. Еуразия аумағындағы этномәдени және этносаяси үдерістерге талдау жасаңыз.
40. Қазақстан аумағындағы тайпалық одақтардың саяси және этникалық тарихына қатысты тарихи тұжырымдарды баяндаңыз, салыстырыңыз.
41. Түрік мемлекеттілігінің дамуындағы кезеңдерді баяндаңыз, салыстырыңыз.
42. Қазақ халқының этногенезіндегі түрік тайпаларының рөлін көрсетіңіз, теориялық көзқарастарды салыстырыңыз.
43. Еуразия халықтарының этномәдени тұрғыдағы өзара ықпалдастығын баяндаңыз және мысал келтіріңіз.
44. Әлем тарихы контексіндегі түркі өркениетінің алатын орнын баяндаңыз, мысал келтіріңіз.
45. Ежелгі түркі жазба ескерткіштерінің зерттелу тарихы мен Қазақстандағы түркітану ғылымының қалыптасу тарихын баяндаңыз.
46. Қазақстан тарихындағы моңғол дәуіріне қатысты деректерді сынаптау және зерттеу мәселелерін талдаңыз, баяндаңыз.
47. Моңғол ұлыстары, ортағасырлық мемлекеттер мен Қазақ хандығы арасындағы этникалық және саяси сабақтастық мәселелерін талдаңыз.

48. Қазақ халқының этникалық территориясының қалыптасу мәселелеріне қатысты тұжырымдарды талдаңыз.
49. Қазақ халқы этногенезінің соңғы кезеңіне қатысты тарихнамалық және деректемелік мәселелері баяндаңыз
50. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы мұсылман руханиятының рөлі мен орны
51. ХҮІІІ-ХХ ғасыр басындағы Қазақстан тарихына қатысты шетел зерттеушілерінің еңбектерін талдаңыз
52. Көшпенділер өркениеті және оның ерекшеліктерінің тарихнамалық мәселелерін баяндаңыз
53. Қазақ хандығының құрылу тарихының тарихнамасын баяндаңыз. Кеңестік кезеңдегі және қазіргі таңдағы пікірлерді салыстырыңыз.
54. Қазақ хандығының құрылу тарихына қатысты кейінгі ортағасырлық деректерге талдау жасаңыз
55. ХҮІ-ХҮІІ ғасырлардағы қазақ хандығы тарихының тарихнамалық мәселелеріне сипаттама беріңіз
56. ХҮІІІ-ХІХ ғасырлардағы қазақ-ресей қарым-қатынастары, империя билігін амалсыздан мойындау мәселесінің тарихнамасын баяндаңыз. Буржуазиялық-ақсүйектік, кеңестік және қазіргі кезеңдегі тарихнама өкілдерінің пікірлерін талдаңыз
57. ХҮІІІ-ХІХ ғасырлардағы қазақ-қытай қарым-қатынастарының тарихнамасын баяндаңыз.
58. Қазақ мемлекеттілігін жою бағытындағы саясат және мәселені зерттеудің теориялық-әдіснамалық бағыттарын талдаңыз
59. ХҮІІ-ХІХ ғасырлардағы қазақ қоғамының әлеуметтік-экономикалық және демографиялық даму ерекшеліктері мен қорытындыларын баяндаңыз. Мәселенің тарихнамасына тоқталыңыз.
60. Қазақ халқының отарлық жағдайға бейімделуін айқындаңыз, мәселенің теориялық және әдістемелік жағын талдаңыз.
61. Қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалысының кезеңдері, ерекшеліктері мен тарихи маңызының теориялық-әдіснамалық мәселелерін талдаңыз.
62. Алаш қозғалысының тарихнамасы, деректік негіздері және мәселенің теориялық-әдіснамалық негіздерін баяндаңыз
63. Ресей империясының қоныстандыру және отаршыл жер саясатының теориялық-әдіснамалық негіздері мен тарихнамасын баяндаңыз
64. Қазақстанның жаңа замандағы тарихына қатысты шетелдік жазба деректердің деректемелік талдау мәселелерін баяндаңыз.
65. Кеңестік билік пен әкімшіл-әміршіл жүйенің қалыптасуы мен нығаюы мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері мен тарихнамасын талдаңыз
66. Қазақстандағы кеңестік модернизация тәжірибесі: мәселенің тарихнамасын баяндаңыз
67. Кеңестік биліктің Қазақстандағы қоныстандыру және жер саясаты мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері мен тарихнамасын баяндаңыз.

68. Қазақстандағы тарих ғылымының кеңестік кәсіби мектебінің қалыптасып және даму мәселелерін түсіндіріңіз. Мысал келтіріңіз.
69. Ұлы Отан соғысы мәселелерінің зерттелуін баяндаңыз
70. Батыс тарихнамасындағы кеңестік Қазақстан тарихының мәселелерінің көтерілуін әңгімелеіңіз.
71. Ежелгі өркенітеттер тарихын зерттеудің теориялық мәселелеріне сипаттама беріңіз.
72. Алғашқы қауымдық діндер жүйесінің қалыптасу тарихын баяндаңыз.
73. Антикалық дәуірдің мәдениеті мен өнеріне сипаттама беріңіз.
74. Ортағасырлардағы Қытай тарихының негізгі тенденцияларын баяндаңыз.
75. Ежелгі Батыс елдерін зерттеудегі ғылыми мектептер мен бағыттарға сипаттама беріңіз.
76. Христиан дінінің пайда болу және оның бағыттары мен ағымдарының қалыптасу тарихын баяндаңыз.
77. Герман тайпалары мен олардың мемлекеттілігінің ортағасырлық Батыс тарихындағы алатын орны мен ролін ашып көрсетіңіз.
78. Халықтардың Ұлы қоныс аударуы мәселесіне қатысты теорияларды баяндаңыз.
79. Ислам дінінің пайда болу алғышарттары мен даму тарихына сипаттама беріңіз.
80. Жаңа замандағы Еуропадағы өнеркәсіп төңкерісінің тарихын баяндаңыз.
81. Жаңа замандағы буржуазиялық революциялар тарихының тарихнамасы туралы баяндаңыз.
82. Қазақстан аумағындағы тайпалық одақтардың этникалық тарихына қатысты тарихи тұжырымдарды баяндаңыз, салыстырыңыз.
83. Ежелгі түркі жазба ескерткіштерінің зерттелу тарихын талдаңыз.
84. Моңғол ұлыстары мен Қазақ хандығы арасындағы этникалық және саяси сабақтастық мәселелерін талдаңыз.
85. Қазақ хандығының құрылу тарихының кеңестік кезеңдегі және қазіргі таңдағы тарихнамасын баяндаңыз, пікірлерді салыстырыңыз.
86. Қазақ елінің империя билігін амалсыздан мойындау мәселесінің кеңестік және қазіргі кезеңдегі тарихнама өкілдерінің пікірлерін талдаңыз.
87. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ қоғамының әлеуметтік-экономикалық дамуы мәселесінің тарихнамасына тоқталыңыз.
88. XVIII-XIX ғғ. қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалысы мәселесінің теориялық-әдіснамалық мәселелерін талдаңыз.
89. XX ғасыр басындағы Қазақстандағы ұлттық-демократиялық қозғалыстың теориялық-әдіснамалық негіздерін баяндаңыз?
90. Ресей империясының отаршыл жер саясатының теориялық-әдіснамалық негіздерію мен тарихнамасын баяндаңыз.
91. Ұлы Отан соғысы мәселелерінің аймақтық негіздегі зерттелуін баяндаңыз.

92. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы мұсылман руханиятының рөлі мәселесінің тарихнамалық-деректемелік негізін ашыңыз.
93. Кеңестік реформалардың ауыл шаруашылығына ықпалы мәселелерінің жаңаша тұжырымдалуын ашыңыз.
94. XVIII-XIX ғғ. қазақ-ресей және қазақ-қытай қарым-қатынастарының теориялық-әдіснамалық мәселелеріне талдау жасаңыз.
95. Қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалысының кезеңдері, ерекшелігі және тарихи маңызы.
96. XVIII-XIX ғғ. қазақ-қытай қарым-қатынастарының ерекшеліктерін ашыңыз.
97. Ұлы Отан соғысындағы қазақстандықтар үлесі мәселесіне талдау жасаңыз.
98. Ресей империясының отаршыл жер саясатының кеңестік кезеңдегі теориялық-әдіснамалық негіздерінің мән-мазмұнын ашып көрсетіңіз.
99. Жаңа замандағы Қазақстан тарихына қатысты шетелдік зерттеулерге тарихнамалық-деректемелік талдау беріңіз.
100. Қазақстандағы кеңестік тарих ғылымының қалыптасу, даму бағыттарын талдаңыз.
101. Кеңестік Қазақстан тарихының Батыс тарихнамасындағы зерттелу деңгейіне талдау беріңіз.
102. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы XVI-XVII ғасырлардағы қазақ хандығы тарихының мәселелерін баяндаңыз.
103. XVII-XVIII ғғ. Батыс тарихнамасындағы Қазақстан тарихы мәселелерін баяндаңыз.
104. Қазақстандағы мәдени төңкерістің тарихы мен тарихнамасын баяндаңыз (XX ғ. 20-30 жж.).
105. XVIII-XIX ғғ. халық ауыз әдебиеті үлгілерінің Қазақстан тарихының дерек көзі ретіндегі маңызын баяндаңыз.
106. Антикалық және ежелгі шығыстық өркениеттің дамуының ерекшеліктеріне талдау жасаңыз.
107. Кейінгі орта ғасырлардағы Еуропаның экономикалық даму ерекшеліктерін сипаттаңыз (XVI-XVII ғ. ортасы).
108. Ағартушылық дәуірдегі қоғамдық-саяси ой мен мәдениеттің дамуын сипаттаңыз.
109. Қоғамдық дамудың эволюциялық және революциялық модельдеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
110. Латын Америкасы елдерінде XIX ғасырдың бірінші жартысындағы ұлт-азаттық күрес пен революциялық қозғалыстардың тарихын, жаңа мемлекеттердің пайда болуын сипаттаңыз.
111. Қазіргі замандағы Шығыс пен Батыс елдерінің өркениеттік дамуының ерекшеліктерін салыстырыңыз.
112. Э.Тоффлердің постиндустриалды қоғам теориясының («Үшінші толқын» деп аталатын) мазмұндық ерекшеліктерін ашып көрсетіңіз.

113. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы исламдық руханияттың тарихи дамуы мен оның қоғам өміріндегі рөлін тарихнамалық және деректанулық тұрғыдан талдаңыз.
114. Кеңестік аграрлық реформалардың ауыл шаруашылығының дамуына ықпалы туралы қазіргі тарихнамадағы тұжырымдарды сипаттаңыз.
115. XVIII–XIX ғасырлардағы қазақ-орыс және қазақ-қытай қатынастарының зерттелуіндегі теориялық және әдіснамалық мәселелерді саралаңыз.
116. Қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалыстарының кезеңдері мен тарихи маңызын бағалаңыз.
117. Ұлы Отан соғысындағы қазақстандықтардың үлесі мен олардың тарихи рөлін бағалаңыз.
118. Кеңестік тарихнамадағы Ресей империясының отарлық жер саясатын зерттеудің теориялық-әдіснамалық тәсілдерінің мазмұны мен ерекшеліктерін талдаңыз.
119. Жаңа заман кезеңіндегі Қазақстан тарихына қатысты шетелдік зерттеулерге тарихнамалық талдау жасаңыз.
120. Қазақстандағы кеңестік тарих ғылымының қалыптасуы мен даму үрдістерін сипаттаңыз.
121. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы XVI–XVII ғасырлардағы Қазақ хандығы тарихының негізгі мәселелерін талдаңыз.
122. XVII–XVIII ғасырлардағы Батыс тарихнамасында Қазақстан тарихының көрініс табу ерекшеліктерін сипаттаңыз.
123. XX ғасырдың 20–30 жылдарындағы Қазақстандағы мәдени революцияның тарихы мен тарихнамасын талдаңыз.
124. XVIII–XIX ғасырлардағы халық ауыз әдебиеті үлгілерінің тарихи дерек ретіндегі маңызын бағалаңыз.
125. Антикалық және ежелгі шығыс өркениеттерінің даму ерекшеліктеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
126. XVI–XVII ғасырлардағы Еуропаның есопомісалық даму ерекшеліктерін сипаттаңыз.
127. Ағартушылық дәуіріндегі қоғамдық-саяси ой мен мәдениеттің дамуын талдаңыз.
128. Қоғамдық дамудың эволюциялық және революциялық модельдерінің ерекшеліктерін салыстырыңыз.
129. Латын Америкасы елдеріндегі XIX ғасырдың бірінші жартысындағы ұлт-азаттық қозғалыстардың сипаты мен нәтижелерін бағалаңыз.
130. Қазіргі Шығыс және Батыс елдерінің өркениеттік даму ерекшеліктеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
131. Э. Тоффлердің постиндустриялық қоғам теориясының негізгі қағидалары мен ерекшеліктерін түсіндіріңіз.

132. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасында ХІХ ғасырдың соңы – ХХ ғасырдың басындағы ұлт-азаттық көтерілістерге берілген жаңа ғылыми бағаларды талдаңыз.
133. Тәуелсіздік кезеңіндегі тарихи-демографиялық зерттеулердің қалыптасуы мен даму ерекшеліктерін сипаттаңыз.
134. Кеңестік кезеңдегі саяси қуғын-сүргін құжаттарының ұлт-азаттық қозғалыстар тарихын зерттеудегі деректік маңызын мысалдар арқылы түсіндіріңіз.
135. Заңнамалық актілердің Тәуелсіз Қазақстан тарихын зерттеудегі дерек көзі ретіндегі маңызын бағалаңыз.
136. Ресей империясының қазақ өлкесіне қатысты қабылдаған заңнамалық актілерінің мазмұны мен салдарын талдаңыз.
137. ХХ ғасырдың 20–30 жылдары Қазақстанда ғылыми мекемелердің қалыптасуы мен Қазақстанды зерттеу қоғамының қызметін сипаттаңыз.
138. А.Ш. Қадырбаев, Б.Е. Көмеков, С.М. Сыздықов және С.К. Игибаев еңбектеріндегі ерте мемлекеттік бірлестіктер мен тайпалық одақтар тарихының зерттелуін талдаңыз.
139. Ю.А. Зуев, С.К. Игибаев, Т.З. Қайыркен, С. Қаржаубай және Т.С. Жұмағанбетов еңбектеріндегі көне түркі мемлекетінің тарихы мен мәдениетін зерттеу мәселелерін сипаттаңыз.
140. Н.Я. Бичурин, В.В. Бартольд, Н.А. Аристов, Н.М. Бернштам және Л.Н. Гумилев еңбектеріндегі Түрік қағанаты тарихының зерттелу ерекшеліктері мен тарихнамалық тұжырымдарын салыстырмалы түрде талдаңыз.
141. Қазіргі Батыс тарихнамасындағы антропосоциогенез мәселелерінің негізгі бағыттарын талдаңыз.
142. Орта ғасырлардағы араб мәдениетінің әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесін сипаттаңыз.
143. Француздық «Анналар» мектебінің қалыптасуы, дамуы және қазіргі тарих ғылымындағы орнын бағалаңыз.
144. Ерте жаңа заман кезеңіндегі Еуропалық абсолютизмнің қалыптасу ерекшеліктерін талдаңыз.
145. Еуропадағы Реформация қозғалысының себептері, кезеңдері және тарихи салдарын сипаттаңыз.
146. Отарлық экспансияның алғышарттары мен ірі отарлық империялардың қалыптасу үрдісін талдаңыз.
147. Жаңа заман дәуіріндегі Еуропа революцияларының алғышарттары мен нәтижелеріне деректанулық талдау жасаңыз.
148. Жаңа заман дәуіріндегі халықаралық қатынастар жүйесінің қалыптасу ерекшеліктерін талдап, «ұлы державалар» ұғымының мәнін ашып көрсетіңіз.
149. Кеңес Одағының ыдырауының негізгі себептері мен алғышарттарын талдап, оның әлемдік геосаяси салдарын бағалаңыз.

150. Кеңестік тарих ғылымындағы методологиялық шектеулердің мәні мен салдарын талдаңыз.
151. Шежіренің Қазақстан тарихы бойынша деректер жүйесіндегі орнын айқындап, оның тарихи дерек ретіндегі маңызын бағалаңыз.
152. Тарихнама ғылымының теориялық-методологиялық негіздерін талдаңыз.

2-деңгей

1. Әлем тарихын зерттеудің позитивистік, формациялық, өркениеттік әдіснамалық бағыттарына талдау жасаңыз.
2. Тарихнамадағы антропосоциогенез мәселелеріне талдау жасаңыз.
3. Шығыс және батыс өркениеттері даму жолының ортақ және ерекше белгілерін айқындаңыз.
4. Үндістан мен Қытайдағы діни-философиялық жүйелерге салыстырмалы талдау жасаңыз.
5. Грек полисі. Қазіргі тарихнамадағы полис тұжырымдамасын айқындап, талдау жасаңыз.
6. Ежелгі Афина мен Спартаның әлеуметтік және саяси құрылымына салыстырмалы талдау жасаңыз.
7. Эллинизм. Эллиндік мемлекеттердің экономикалық, әлеуметтік және саяси құрылымдарының ерекшеліктеріне талдау жасаңыз.
8. Өркениеттік теория және оның өкілдерінің (Данилевский, Шпенглер, Тойнби, т.б.) көзқарастарына дәйекті талдау жасаңыз.
9. Еуропа мен Азиядағы феодалдық қатынастар генезисі мәселелеріне дәйекті талдау жасаңыз.
10. Феодализм генезисі мәселесіне тарихнамалық талдау жасаңыз.
11. Халықтардың Ұлы қоныс аударуының ортағасырлардағы саяси үдерістерге ықпалына дәйекті талдау жасаңыз.
12. IX-XI ғғ. Шығыс Еуропадағы славян мемлекеттерінің дамуына салыстырмалы талдау жасаңыз.
13. Араб мәдениетінің әлемдік өркениеттік дамуға қосқан үлесін айқындаңыз.
14. Ортағасыр және жаңа замандағы Батыс елдеріндегі урбанизация үдерістеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
15. Жүз жылдық соғыс және оның Еуропаның тарихына әсеріне дәйекті талдау жасаңыз.
16. «Анналдар» мектебі және оның тарих ғылымының дамуындағы орнына талдау жасаңыз.
17. XIII-XV ғғ. Үндістан, Қытай, Жапонияның әлеуметтік-экономикалық және саяси даму ерекшеліктеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
18. Абсолюттік монархия және Батыс Еуропа елдеріндегі абсолютизм жүйесіне дәйекті талдау жасаңыз.
19. Еуропадағы реформациялар: тарихи алғышарттары, негізгі бағыттары және нәтижелеріне талдау беріңіз.

- 20.Отарлық басқыншылықтың басталуының алғышарттары мен себептерін талдаңыз
- 21.Еуропадағы революциялық қозғалыстар: алғышарттары, кезеңдері, саяси бағдарламасы, нәтижесіне деректанулық талдау жасаңыз.
- 22.Конституционализм және жаңа замандағы мемлекеттік құрылыс ерекшеліктеріне талдау жасаңыз.
- 23.XIX-XX ғ. басындағы еуропалық қоғамның рухани дамуына дәйекті талдау жасаңыз.
- 24.Жаңа дәуір кезіндегі халықаралық қатынастар жүйесіне талдау жасаңыз.
- 25.XIX ғ. халықаралық қатынастардағы Шығыс мәселесіне дәйекті талдау жасаңыз.
- 26.Бірінші дүниежүзілік соғыстың саяси-экономикалық және демографиялық салдарына деректі талдау жасаңыз.
- 27.XX ғ. II-жартысындағы демографиялық даму тенденцияларына деректі талдау жасаңыз.
- 28.Тоталитарлық жүйе жағдайындағы экономикалық даму ерекшеліктеріне талдау жасаңыз.
- 29.XX-XXI ғ. тоғысында Азия және Африка елдерінің әлеуметтік-экономикалық қатынастарының ерекшеліктеріне талдау жасаңыз.
- 30.Қытайдағы қазіргі модернизациялық үдерістерге дәйекті талдау жасаңыз.
- 31.Кеңес Одағының ыдырауының алғышарттары мен себептерін тізбектеңіз.
- 32.Қазіргі әлемдегі саяси күштердің арақатынасына дәйекті талдау жасаңыз.
- 33.Постмодернизм түсінігі. Модернистердің тарих ғылымын сынаудағы негізгі ұстанымдарына талдау жасаңыз.
- 34.Әлем тарихының мәселелеріне К.Маркс пен Ф.Энгельстің көзқарастарына талдау жасаңыз.
- 35.Л.Н. Гумилевтің тарихи тұжырымдарына дәйекті талдау жасаңыз.
- 36.Тәуелсіз Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі мәселесінің тарихнамасы мен деректерін талдаңыз.
- 37.Қазіргі тарих ғылымының әдіснамалық негіздері мен Отан тарихының өзекті мәселелерін зерттеудің соны әдістерін талдаңыз.
- 38.Ғаламтор жүйесіндегі Қазақстанның қазіргі заман тарихының тарихнамасын талдаңыз.
- 39.Тәуелсіз Қазақстанның нарықтық экономикаға көшуі, әлеуметтік-экономикалық модернизация мәселелерінің тарихнамасы.
- 40.ҚР Тұңғыш Президенті-Елбасы Н.Ә. Назарбаев Жолдауларының қазіргі заманғы Қазақстан тарихының дереккөзі ретіндегі маңызын баяндаңыз, мысал келтіріңіз.
- 41.ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласы және

ондағы ұлттық бірегейлікті нығайту мәселелерін баяндаңыз, мысал келтіріңіз.

42. ҚР Тұңғыш Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың жолдауларындағы ұлттық тарих мәселесінің көтерілуін талдаңыз.
43. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасының және оның мәні мен маңызын баяндаңыз, нәтижелеріне мысал келтіріңіз.
44. Қазақ тілінде деректанулық ұғымдар мен терминдер жасау тарихын баяндап, салыстырыңыз
45. Деректанудың проблемалары мен методологиялық мәселелеріне қатысты қазақ зиялылары мен зерттеушілерінің көзқарас пікірлерін талдаңыз.
46. Қазақ ғалымдары мен ойшылдарының деректанушылық көзқарастарын талдаңыз. Мысалдар келтіріңіз және салыстырыңыз.
47. Халық ауыз әдебиетінің туындауларына деректанулық талдау әдістерін: тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық және тарихи-салыстырмалы тәсілдерді қолданыңыз.
48. Шежіретану проблемаларын талдаңыз және шежіренің тарихи дерек ретіндегі эволюциясын көрсетіңіз.
49. Орхон-Енисей ескерткіштерінің тарихи дерек ретіндегі ерекшелігін, маңызын көрсетіңіз. Ескерткіштердің зерттелу кезеңдері мен тарихнамасын талдаңыз.
50. ІХ-ХІІ ғасырлардағы араб тіліндегі тарихи-географиялық еңбектер мен географиялық карталардың деректік маңызы және оларға деректанулық талдау жасау жолдарын көрсетіңіз.
51. Жылнаманың тарихи дерек ретіндегі ерекшелігі мен қазіргі жылнаматану мәселелерін жүйелеңіз.
52. «Тарихи-и Рашиди» еңбегінің деректемелік және тарихнамалық мәселелері мен Дулатитанудың қалыптасуын баяндаңыз.
53. Батырлар жырының қазақ халқының жоңғар басқыншылығына қарсы күресі тарихының дерегі және оларды тарихи дерек көзі ретінде зерттеу әдістерін көрсетіңіз.
54. ХҮІІІ-ХІХ ғ.басындағы іс-қағаздық құжаттарды деректанулық талдаудың жалпы қағидалары мен оларды сынаптау мәселелерін баяндаңыз. Іс-қағаздық құжаттарды талдаудың кешенді әдістемесін қолданыңыз.
55. Ресей империясының қазақ өлкесіне қатысты қабылданған заң актілерін деректанулық талдаудың әдіснамалық ерекшеліктерін баяндаңыз. Ресей империясының заң актілеріне талдау жасаңыз.
56. Мерзімді басылымдардың ХІХ ғасырдың аяғы-ХХ ғ.басындағы Қазақстан тарихының дерек көзі ретіндегі маңызын

баяндаңыз және оларға деректанулық талдаудың негізгі принциптері мен проблемаларын көрсетіңіз.

57. Жеке адамдық құжаттардың тарихи дерек ретіндегі маңызы және оларды дерек көзі ретіндегі талдау әдістерін баяндаңыз. Жеке адамдық құжаттардың тарихи дерек ретіндегі эволюциясын түсіндіріңіз.
58. Кеңес Одағы Коммунистік Партиясының құжаттарына Қазақстанда кеңес өкіметінің орналуы мен тоталитарлық жүйенің қалыптасу тарихының дерек ретінде сипаттама беріңіз.
59. Кеңестік мерзімді басылымның деректік маңызы және оларды талдаудың әдістерін көрсетіңіз.
60. Кеңестік заңдар мен заң актілерінің деректік маңызын және оларға дерек көзі ретінде талдау жасаудың әдістерін көрсетіңіз.
61. Кеңестік кезеңде пайда болған саяси қуғын-сүргін құжаттарын сыныптау, олардың пайда болуын сынау және деректік маңызын анықтау жұмысын жүргізіңіз.
62. Тәуелсіз Қазақстандағы тарихи деректер кешені мен олардың сипатындағы өзгерістерді баяндаңыз және заң актілерінің тарихи дерек ретіндегі маңызын көрсетіңіз.
63. Қазіргі заманғы тарихи әдебиетте қазақ ұлттық қозғалысының теориялық және тұжырымдамалық тәсілдер арқылы бағалануын түсіндіріңіз.
64. Генеологиялық шежірелер, «ауызша дала тарихнамасы» деп аталатын, халық ауыз әдебиет материалдарын қазіргі заманғы тарихи зерттеулерде пайдалану мәселесін түсіндіріңіз.
65. XX ғасырдың Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық тарихын зерттеу проблемасы мен жаңа экономикалық саясат тарихын зерделеудегі ұлттық тарихнамасындағы қазіргі көзқарастарды талдаңыз.
66. Қазіргі заманның зерттеулеріндегі (Қадырбаев А.Ш, Көмеков Б.Е. Сыздықов С.М., Игибаев С.К.) Қазақстан территориясындағы тайпалық одақтар мен олардың ерте мемлекеттік бірлестіктер (ғұндар, үйсіндер, қарлұқтар, қыпшақтар және т.б.) тарихы мәселелерін баяндаңыз.
67. Қазіргі уақытта зерттеулердегі (Ю.А. Зуев, С.К. Игибаев, Т.З. Кайыркен, С. Каржаубай, Т.С. Жумаганбетов) көне түркі мемлекетінің қалыптасуы, өсуі және ыдырауы, оның саяси жүйесі және әлеуметтік құрылымы, болжам және түріктердің тарихи ескерткіштері мәселелерін баяндаңыз.
68. Революцияға дейінгі және кеңестік Қазақстанның тұжырымдамалық мәселелері американдық және еуропалық тарихнамасында көтерілуін, Қазақстанның жаңғыртуындағы

кеңестік тәжірибесін шетел зерттеушілердің бағалауын баяндаңыз (М.В. Олкотт, К.Л. Есмагамбетов, К.Р. Несипбаева, Г.М. Қарасаев немесе т.б.).

69. Т а р и х и әдебиеттегі «түрік» этнонимын, Н.Я. Бичурин, В.В. Бартольд, Н.А. Аристов, Н.М. Бернштам, Л.Н. Гумилевтің еңбектеріндегі Түрік қағанатының қалыптасу мен басқару жүйесінің тарихнамасын талдаңыз.
70. Т а р и х ғылымындағы Батыс Түрік қағанатының құрылу уақыты мәселесін түсіндіріңіз.
71. Е ж е л г і Шығыс мәдениетінің жетістіктерін айқындап, талдау жасаңыз.
72. Б .з.д. VI – IV ғғ. Афины демократиясының эволюциясына дәйекті талдау жасаңыз.
73. IX-XI ғғ. Шығыс Еуропадағы славян мемлекеттері тарихының тарихнамасына талдау жасаңыз.
74. О р т а ғасырлардағы Шығыс және Батыс елдеріндегі урбанизация үдерістеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
75. Бі р і н ш і дүниежүзілік соғыс қарсаңындағы халықаралық қатынастар жүйесіне талдау жасаңыз.
76. Бі р і н ш і дүниежүзілік соғыстан кейінгі әлемді қайта реттеудің барысы мен қайшылықтарына дәйекті талдау жасаңыз.
77. X X I ғасырдағы әлемдегі көші-қон процестерінің сипаты мен бағыттарына дәйекті талдау жасаңыз.
78. X X -XXI ғғ. тоғысындағы халықаралық қатынастардағы орын алған тенденцияларға дәйекті талдау беріңіз.
79. ҚХР-ның қазіргі сыртқы экономикалық саясатына дәйекті талдау жасаңыз.
80. К С Р О басшысы М.С.Горбачевтің ішкі және сыртқы саясатының мәні мен мақсатына дәйекті талдау беріңіз.
81. Е у р о п а л ы қ Одақтың ішкі және сыртқы саясатындағы қайшылықтарды атап, талдау беріңіз.
82. О т а н д ы қ тарихтағы тарихи антропологиялық зерттеулерді талдаңыз, еңбектерге мышал келтіріңіз.
83. О т а н д ы қ тарихнамадағы күнделікті өмір тарихы мәселелерінің зерттелуін (Қ.Әбдірахманова, Д.Хамидуллина, Е.Жалмағамбетов т.б.) баяндаңыз.
84. О т а н д ы қ тарих ғылымындағы гендерлік тарих мәселесінің зерттелуін және онда көтерілген мәселелерді талдаңыз.
85. А у ы з ш а тарих және ауызша тарихи дәстүрдің зерттелуіне мысал келтіріңіз.
86. О т а н д ы қ тарихнамадағы пәнаралық тәсіл мәселесін талдаңыз, мысалдар келтіріңіз.

87. Кеңестік кезеңдегі Орта Азия мен Қазақстанды ұлттық-территориялық межелеудің теориялық-методологиялық аспектілерін баяндаңыз.
88. Кеңестік кезеңдегі Орта Азия мен Қазақстанды ұлттық-территориялық межелеудің тарихи-құқықтық тұрғыдан зерттелуін баяндаңыз.
89. Қазақстандағы қуғын-сүргін құрбандарын ақтау үдерісіне тарихи және тарихнамалық талдау беріңіз.
90. Отандық тарих ғылымындағы тұлғатану бағытының қалыптасуын баяндаңыз.
91. Кеңестік биліктің ислам дініне қатысты саясатының тарихнамасын баяндаңыз.
92. ХІХ-XX ғасыр басындағы ұлт-азаттық көтерілістер тарихына қатысты зерттеулерге Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы жаңаша бағаның берілуін баяндаңыз.
93. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы тарихи-демографиялық зерттеулердің қолға алынуы және барысын талдаңыз.
94. Кеңестік кезеңдегі саяси қуғын-сүргін құжаттарының ұлт-азаттық қозғалыстар тарихының дерек көзі ретіндегі маңызын баяндаңыз, мысал келтіріңіз.
95. Заң актілерінің Тәуелсіз Қазақстан тарихының дерек көзі ретіндегі маңызын баяндаңыз, мысал келтіріңіз.
96. Деректанулық талдау методикасы мен принциптерін талдаңыз.
97. Тарихи деректерді сыныптауды баяндаңыз, мысал келтіріңіз.
98. Ресей империясының қазақ өлкесіне қатысты қабылданған заң актілеріне талдау жасаңыз.
99. ХХ ғ. 20-30 жж. Қазақстанда ғылыми мекемелердің пайда болуы мен Қазақстанды зерттеу қоғамының тарихын баяндаңыз.
100. А.Ш.Қадырбаев, Б.Е.Көмеков, С.М.Сыздықов, С.К.Игибаев зерттеулеріндегі Қазақстан территориясындағы тайпалық одақтар мен ерте мемлекеттік бірлестіктер тарихы мәселелерін баяндаңыз.
101. Ю.А.Зуев, С.К.Игибаев, Т.З.Кайыркен, С.Каржаубай, Т.С.Жұмағанбетов зерттеулеріндегі көне түркі мемлекетінің тарихы, саяси жүйесі, әлеуметтік құрылымы және түріктердің тарихи ескерткіштері мәселелерін баяндаңыз.
102. Революцияға дейінгі және кеңестік кезеңдегі Қазақстан тарихы мәселелерінің шетел тарихнамасындағы талдануын баяндаңыз.
103. Н.Я.Бичурин, В.В.Бартольд, Н.А.Аристов, Н.М.Бернштам, Л.Н.Гумилевтің еңбектеріндегі Түрік қағанатының қалыптасу мен басқару жүйесінің тарихнамасын талдаңыз.

104. Қазіргі Батыс тарихнамасындағы антропосоциогенездің негізгі мәселелерін талдаңыз.
105. А р а б мәдениетінің орта ғасырлардағы адамзаттың өркениеттік дамуына қосқан үлесін сипаттаңыз.
106. Ф р а н ц у з дық «Анналар» тарих мектебінің пайда болуы мен даму кезеңдерін сипаттаңыз, оның қазіргі тарих ғылымының дамуындағы орнына баға беріңіз.
107. Е р т е жаңа замандағы еуропалық абсолютизмінің қалыптасуы мен даму ерекшеліктерін сипаттаңыз.
108. Е у р о п а дағы діни Реформация процесінің себептерін, барысы мен салдарына талдау жасаңыз.
109. О т а р л ы қ жаулап алушылықтың басталуының негізгі алғышарттары мен себептерін, ірі отарлық империялардың құрылу процесін талдаңыз.
110. Ж а ң а заман дәуіріндегі Еуропадағы революциялық қозғалыстарға деректанулық талдау жасаңыз: алғышарттары, кезеңдері, саяси бағдарламалары, нәтижелері.
111. Ж а ң а заман дәуіріндегі халықаралық қатынастар жүйесінің қалыптасу ерекшеліктеріне, «ұлы державалар» ұғымына талдау жасаңыз.
112. К е ң е с Одағының ыдырауының алғышарттары мен себептерін талдаңыз, осы оқиғаның геосаяси тұрғыдағы салдарын бағалаңыз.
113. Т ә у е л с і з д і к кезеңіндегі отандық тарих ғылымының теориялық және әдіснамалық мәселелерін саралаңыз.
114. Д е р е к т а н у ғылымындағы негізгі ұғымдар мен терминдерді түсіндіріңіз.
115. «А й қап» журналы мен «Қазақ» газетінің қоғамдық-саяси және ағартушылық қызметіне талдау жасаңыз.
116. К е ң е с т і к тарихшылар еңбектеріндегі қазақ-жоңғар және қазақ-қалмақ қатынастары мәселелерін салыстырыңыз.
117. «Әскери коммунизм» саясаты, 1921-1922 жылдардағы ашаршылық және өңірлік көтерілістер мәселесінің зерттелуін сипаттаңыз.
118. Н.Е. Бекмаханов еңбектеріндегі қазақтардың Е.Пугачев бастаған шаруалар көтерілісіне қатысу тарихын баяндаңыз.
119. Д. Қабдиев пен К.А. Жиренчин зерттеулеріндегі қазақ қоғамының әлеуметтік-саяси санасының даму мәселесін талдаңыз.
120. А н т и к а л ы қ қоғамның әлеуметтік құрылымының негізгі ерекшеліктерін талдаңыз.
121. Ұлы Француз революциясының тарихнамасы мен тарихи маңызын бағалаңыз.

122. «Өнеркәсіптік революцияның» Батыс қоғамының дамуына ықпалын талдаңыз.
123. Әлемдік отарлық жүйенің қалыптасу ерекшеліктерін сипаттаңыз.
124. Бірінші дүниежүзілік соғыстың демографиялық, саяси және экономикалық салдарын талдаңыз.
125. Антикалық философиялық ойдың дамуы мен антикалық тарихнаманың негізгі бағыттарына талдау жасаңыз.
126. Алаш қозғалысының қазақ мемлекеттілігін жаңғырту үдерісіндегі рөлін және оның қазіргі тарихнамадағы бағалануын талдаңыз.
127. Алаш партиясының бағдарламалық құжаттарындағы мемлекеттік құрылыс мәселелерін бағалаңыз.
128. Қазақстандағы 1920–1930 жылдардағы кеңестік модернизацияның нәтижелері мен қайшылықтарын талдаңыз.
129. Кеңестік модернизацияның қазақ қоғамының әлеуметтік құрылымына ықпалын бағалаңыз.
130. Тәуелсіз Қазақстан жағдайында ұлттық бірегейлікті қалыптастырудың негізгі бағыттарын талдаңыз.
131. Қазақстандағы тарихи сана саясатының қалыптасуы мен дамуын талдаңыз.
132. Қазақстан тарихын зерттеудегі қазіргі теориялық және методологиялық бағыттарды сипаттаңыз.
133. Қазақстан тарихын зерттеудегі микротарих пен тарихи антропологияның мүмкіндіктерін бағалаңыз.
134. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы мемлекет және билік идеясының ауызша тарихнамадағы көрінісін сипаттаңыз.
135. Қазақтың тарихи жырлары мен шежірелеріндегі мемлекеттілік идеясының көрінісін талдаңыз.
136. Алтын Орданың қазақ мемлекеттілігінің қалыптасуындағы орнын бағалаңыз.
137. Алтын Орда мұрасының Қазақстан Республикасының қазіргі тарихи саясатындағы маңызын талдаңыз.
138. Қазақ хандығы мен Жошы Ұлысы арасындағы тарихи сабақтастық мәселесінің тарихнамасын сипаттаңыз.
139. Жошы Ұлысының саяси институттарының қазақ мемлекеттілігіне ықпалын бағалаңыз.
140. Жошы Ұлысын зерттеудегі жаңа әдіснамалық бағыттар мен ғылыми еңбектерді талдаңыз.
141. Жошы Ұлысы тарихын зерттеудегі жазба және археологиялық деректердің маңызын салыстырыңыз.
142. Алтын Орда қалаларын археологиялық зерттеудің негізгі нәтижелерін сипаттаңыз.

143. А л т ы н Орда дәуіріндегі урбанизация үдерісінің ерекшеліктерін талдаңыз.
144. А л т ы н Орданың ыдырау себептері туралы негізгі тарихнамалық тұжырымдарды салыстырыңыз.
145. «Ұлық Ұлыс» концепциясының ғылыми негіздері мен мазмұнын түсіндіріңіз.
146. «Ұлық Ұлыс» концепциясының қазіргі Қазақстандағы ғылыми және қоғамдық-саяси маңызын бағалаңыз.
147. Қазақстандағы деколониялық дискурстың қалыптасуының, дамуының және қазіргі жағдайының негізгі бағыттарын талдаңыз.

3-деңгей

1. Жаңа ғылыми-зерттеу әдістерінің қалыптасуы: ментальдік тарихтың теориялық ерекшелігін көрсетіңіз.
2. Ежелгі Шығыс елдеріндегі мемлекеттік бірлестік түрлеріне мысалдар келтіріп, дәйектеніз.
3. Ежелгі Шығыс қоғамының әлеуметтік құрылымына мысалдар келтіріп, дәйектеніз.
4. Ежелгі грек қоғамының архаикалық және классикалық кезеңдердегі дамуына деректер келтіріңіз.
5. Ежелгі Үндістанның әлеуметтік-саяси даму ерекшеліктерінен деректер келтіріңіз.
6. Ежелгі Рим тарихының республикалық және империялық кезеңдерін салыстырып, деректер келтіріңіз.
7. Шығыс пен Батыс елдерінің мәдени байланысы мәселелерін дәйектеп, деректер келтіріңіз.
8. Ертефеодалдық мемлекеттіліктің қалыптасуы мәселесі бойынша деректер келтіріңіз.
9. Византиядағы феодалдық қоғам генезисі тарихынан деректер келтіріңіз.
10. Ортағасырлардағы феодалдық институттар жүйесіндегі католик шіркеуінің қызметіне баға беріңіз.
11. Ерте орта ғасырлардағы Үндістан, Қытай, Жапонияның дамуын салыстырып, деректер келтіріңіз.
12. Шығыс славян тайпалары мемлекеттілігінің қалыптасу тарихынан деректер келтіріңіз.
13. Капиталистік қатынастар генезисін дәйектеп, мысалдар келтіріңіз.
14. XV–XVII ғғ. Ұлы географиялық ашылулар және еуропалық отаршылдық жүйенің кеңеюі мәселесіне деректер келтіріңіз.
15. Ұлы француз буржуазиялық революциясының алғышарты, себептері және жүру барысына қатысты деректер келтіріңіз.
16. «Жаңа ғылыми тарих». Пәнаралық зерттеулердің тарихи зерттеулердегі рөліне баға беріңіз.
17. Өндірістік төңкеріс. Ғылыми-техникалық прогресс және капитализмнің дамуының Батыс қоғамына ықпалына қатысты деректер келтіріңіз.

18. Азия және Африка елдеріндегі капиталистік қатынастардың даму тарихына қатысты деректер келтіріңіз.
19. «Азияның оянуы» және XX ғ. басындағы революциялар: алғышарттары, негізгі кезеңдері, ұлттық ерекшеліктері және нәтижелеріне қатысты деректер келтіріңіз.
20. Әлемдік отарлық жүйе: ортақ және ерекше белгілеріне қатысты деректер келтіріңіз.
21. Шығыс елдерінің отарлық тәуелділігі және Шығыс елдері халықтарының ұлт-азаттық күресі тарихынан деректер келтіріңіз.
22. Екінші дүниежүзілік соғыстың демографиялық және саяси-экономикалық салдарын ашып көрсететін деректер келтіріңіз.
23. Позитивизм тарихнамасының Еуропа елдері мен АҚШ-ғы ерекшеліктеріне мысалдар келтіріңіз.
24. М. Вебердің «идеалды типтер» теориясының ерекшелігін айқындап, баға беріңіз.
25. О. Шпенглердің тарих философиясын талдап, баға беріңіз.
26. Еуразияшылдардың тарихи тұжырымдамасына (Н.Трубецкой, П.Савицкий, В.Вернадский т.б.) талдау жасап, мысалдар келтіріңіз.
27. Ф. Бродельдің «ғаламдық тарих» тұжырымдамасына талдау жасап, мысалдар келтіріңіз.
28. Тарих ғылымы әдіснамасының негізгі мәселелері және тарихи дамудың қазіргі тұжырымдамаларына талдау жасап, баға беріңіз.
29. Антикалық философиялық ой мен тарихнаманы талдаңыз.
30. Ағартушылық дәуірдегі тарихи ойға талдау жасаңыз.
31. XIX ғ. тарихи зерттеулердегі негізгі мәселелерге талдау жасап, мысалдар келтіріңіз.
32. Позитивизм тарихнамасының Еуропа елдері мен АҚШ-ғы ерекшеліктеріне талдау жасап, мысалдар келтіріңіз.
33. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі тарихи ойдың дамуына мысалдар келтіріңіз.
34. Тарихи тәжірибе және қазіргі заман мәселесін дәйектеп, мысалдар келтіріңіз.
35. Тарихи зерттеулердегі формациялық және өркениеттік теориялар: салыстырмалы талдау жасап, деректер келтіріңіз.
36. Л.Н.Гумилевтің «Ежелгі түріктер» еңбегіндегі түргештердің этникалық құрамын талдап, түсіндірме беріңіз.
37. Қараханидтер әулеттік билеушілері туралы тарихшылардың көзқарастарын баяндаңыз, салыстырыңыз. Әбілғазы және В.В.Григорьев жұмыстарындағы «қарахан» терминіне түсініктеме беріңіз.
38. Ж. Баласағұн, Махмуд Қашғари, Қожа Ахмет Яссауидің көзқарастарын талдап, тарих ғылымына олардың қосқан үлесіне баға беріңіз.
39. Г.Ф. Миллер, Н.П. Рычков, И.Я. Златкин, Н.Г. Аполлова, В.Я. Басин, В.А. Моисеевтің және тағы басқалардың зерттеулеріндегі қазақ-жоңғар

- және қазақ-қалмақ қарым-қатынастары мәселесін баяндаңыз, салыстырыңыз.
40. XVIII ғасырдың ғалымдар (П.И. Рычков, Г.Ф. Миллер, В.Н. Татищев және т.б.) еңбектеріндегі Қазақстанның Ресейге қосылу мәселелерін талдаңыз.
 41. Қазақстан тарихын, экономикасын және этнографиясын зерттеудегі А.И. Левшиннің «Описание киргиз-кайсацких, или киргиз-казачьих орд и степей» еңбегінің қосқан үлесіне баға беріп, зерттеушілердің пікірін салыстырыңыз.
 42. Орталық Азия халықтары тарихының ірі зерттеушісі ретіндегі Ш.Уәлихановтың еңбектерін талдаңыз.
 43. Көрнекті қазақ ақыны, ағартушы, қазақ жазба әдебиетінің негізін салушысы Абай Құнанбаевтың (1845–1904 жж.) қазақ халқының тағдыры туралы ой негіздеріне баға беріңіз. Ұлы Абайдың шығармасындағы XIX ғасырдың екінші жартысында – XX ғасырдың басындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық өмірінің оң және теріс аспектілерінің мәнін ашыңыз.
 44. 1917 жылы Қазақстанда пайда болған саяси партияларының («Шуро-и-ислам», «Алаш», «Үш жүз» қызметі және олардың бағдарламалық нұсқамалары, замандастардың естеліктеріндегі және зерттеулеріндегі (М.Шоқай, У. Ходжаев, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, А. Бөкейханов, С.Ж. Асфендияров, М. Айтпенов, К. Төгісов, С. Сейфуллин, Б. Елькеев) саяси бейімделу мәселесін баяндаңыз.
 45. 1917 жылғы Қазан төкерісі және Қазақстандағы Кеңес үкіметінің орнатылуының салдары туралы Г.И. Сафаров, А. Байтұрсынов, М. Шоқай, Заки Валиди Тоган және т.б. еңбектеріне талдау жасаңыз.
 46. Тарихи әдебиеттегі 1917–1918 жылдардағы ашаршылық, «Әскери коммунизм» саясаты, экономикалық, 1921–1922 жж. ашаршылық және кеңестік билікке қарсы өңірлік көтерілістер мәселесін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
 47. Этногенез, экономика және қазақтардың әлеуметтік қатынастарын зерттеудегі А.П. Чулошниковтың, В.В. Бартольдтың, М. Тынышбаевтың қосқан үлесі және олардың еңбектерін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
 48. XX ғасырдың 20–40-шы жылдарында Қазақстанның Ресейге қосылу мәселелері туралы тарихшылардың қарама-қайшы пікірлерін талдаңыз (С.Ж. Асфендияров, А. Бөкейханов, М.П. Вяткин, А. Якунин, Н.Г. Апполова, Е.Б. Бекмаханов және т.б.).
 49. Ұлы Отан соғысы мен тыл ардагерлердің естеліктері және ғылыми жұмыстары (Б. Момышұлы, Р. Қошқарбаев, К. Қайсенов, Т.Б. Балакаев, А.В. Потапов, П.С. Белан, М.К. Қозыбаев, Н. Едігенов). Деректерді қолданыңыз.
 50. Б.С. Сүлейменов, П.Г. Галузо, Г. Сапарғалиев еңбектеріндегі аграрлық мәселе және Қазақстандағы патша үкіметінің жазалаушы отарлық саясатын баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.

51. Қазақстандық зерттеушілердің Е.Пугачев басшылығымен қазақтардың шаруалар көтерілісіне қатысуы (Н.Е. Бекмаханов), қазақ революциялық қозғалысының (1905–1907 жж.) және Қазақстандағы ақпан буржуазиялық-демократиялық революцияны зерттеулерін (Б.С. Сулейменов, Ф. Маликов) талдаңыз.
52. Қазақ Кеңестік тарихнамасының қалыптасуы мен дамуындағы Г.Ф. Дахшлейгердің («Кеңестік Қазақстанның тарихнамасы»), Д. Дулатованың («Қазақстан революцияға дейінгі тарихнама (1861–1917 жж.)»), П.Г. Галузоның еңбектерінің мазмұнын баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
53. XX ғасырдың 50–80-ші жылдарында революцияға дейінгі Қазақстан тарихының өзекті мәселелерінің зерттеулері: Қазақстанның этникалық антропологиясы (О. Исмагулов); қазақтардың феодалдық жер қатынастары (А. Еренов), Е.А. Масановтың этнографиялық зерттеулерін талдаңыз.
54. XX ғасырдың 50–80-ші жылдарында XVIII–XIX ғасырлар тоғысындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық тарихы мәселелерінің (Г.П. Жидков, Н.Э. Масанов), революцияға дейінгі Қазақстандағы банктер және несиелер (Ц.Л. Фридман), XIX – XX ғасырдың басындағы Қазақстан халқының әлеуметтік-саяси сананың өсуі мен дамуы (Д. Кабдиев, К.А. Жиренчин), ежелгі руна ескерткіштері тарихы (С.Г. Кляшторный), Б. Кумеков жұмыстарындағы IX–XI ғасырлардағы кимақтар мемлекеті мәселелерінің зерттелуін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
55. Кеңестің әлеуметтік және саяси жүйенің дағдарыс кезіндегі (1964–1985 жж.) Қазақстандағы тарих ғылымының дамуын баяндаңыз. Көтерілген мәселелер мен жарық көрген еңбектерге талдау жасаңыз.
56. Қазақстан тарихы тарихнамасындағы 1986 жылғы желтоқсан оқиғаларының зерттелуін талдаңыз.
57. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы XVIII – XX ғасырдың басындағы ұлт-азаттық қозғалысының тарихнамалық және теориясының мәселелерін, Қазақстанның тарихнамасындағы 1916 жылдың көтерілісін жаңадан сын көзқарасымен бағалауды баяндаңыз (С.Ф. Мажитов, М.К. Козыбаев, Н.Т. Кенжебаев, З.Т. Садвакасова). Зерттеулерге мысал келтіріңіз.
58. Қазақстан тарихы тарихнамасындағы қазақ диаспорасының тарихы мен олардың негізгі мәселелерінің зерттелуін баяндаңыз (Г.М. Мендикулова, Ж.Д. Далелхан, Б.Ж. Атантаева, В.И. Петров және т.б. еңбектері). Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
59. Тәуелсіз Қазақстан ғылымында отандық тарих дереккөзінің негізінде құжаттар мен материалдар жинағының басылып шығуы және олардың мазмұнын баяндаңыз (М.Х. Абусейтова, Ю.Г. Баранова, К. Атабаев, С.К. Игибаев, Б.Б. Ирмуханов, В.А. Моисеев және т.б.). Тарихи құжаттарды қолдану жолдарын айтыңыз.

60. Қазақстан Республикасындағы тарихи сана-сезімінің қалыптасу тұжырымдамасы мен тарихи білім берудің болашағы мен тарихи білімнің негізгі басымдылығы туралы айтып беріңіз. Тұжырымдаманы дерек ретінде қолдану жолдарын көрсетіңіз.
61. Тәуелсіз Қазақстан жағдайында Алаш қозғалысының тарихы мен тарихнамасы мәселелерінің көтерілуін баяндаңыз. К.Нұрпейіс, М.Қойгелдиев, Р.Нұрмағанбетова және т.б. еңбектерінің мазмұнын талдаңыз.
62. Қазақстан аумағындағы лагерлер жүйесі тарихының тарихнамасын талдаңыз. Д.Шаймұханов, А.Кукушкина, С.Ділманов және т.б. еңбектерін талдаңыз.
63. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы 30-жылдардағы ашаршылық пен саяси-қуғын-сүргін мәселелерінің зерттелуін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
64. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы тарихи-демографиялық мәселелердің көтерілуі. М.Тәтімөв, А.Н. Алексеенко, М.Н. Сдыков, В. Козина және т.б. еңбектерін талдаңыз.
65. Қазақстанның ежелгі дәуірінің археологиялық ескерткіштерін зерттеу тарихын, археологиялық проблемаларды баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
66. Ортағасырлық Қазақстанның археологиялық ескерткіштерінің зерттелу тарихын түсіндіріңіз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
67. ХІҮ–ХҮІІІ ғасырдың басындағы Қазақстандағы археологиялық зерттеудің тарихнамасын баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірлерін салыстырыңыз.
68. Шетелдің диаспорологиядағы қазақтар мәселесінің зерттелуін талдаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
69. Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстан территориясындағы этносаяси үдерістер тарихына қатысты шетелдің зерттеушілерінің еңбектерін талдаңыз. Пікірлерді салыстырыңыз.
70. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы күштеп көшірілген халықтар тарихын баяндаңыз. Деректерге талдау жасаңыз.
71. Ежелгі Батыс қоғамдарының әлеуметтік құрылымы туралы деректер келтіріңіз.
72. Ежелгі Үнді қоғамының әлеуметтік стратификация жүйесінің ерекшелігі туралы деректер келтіріңіз.
73. Ежелгі Рим империясының дағдарысы мен құлау себептері туралы деректер келтіріңіз.
74. Шығыс елдерінің Ұлы даланың түркі халықтарымен мәдени байланысын ашып көрсететін дәйектер мен деректер келтіріңіз.
75. Батыс пен Шығыс елдеріндегі құлдық жүйені салыстырып, деректер келтіріңіз.
76. Византия империясының маңызын айқындап, оның мәдени-рухани мұрасы жөнінде деректер келтіріңіз.

77. Ортағасырлардағы Африка аймақтарының дамуын салыстырып, деректер келтіріңіз.
78. Шығыс славян тайпалары мемлекеттілігінің қалыптасуы туралы теориялардан мысалдар келтіріңіз.
79. Жаңа замандағы Еуропадағы өнеркәсіптік төңкерістің нәтижелері мен маңызын ашып көрсететін деректер келтіріңіз.
80. Бірінші дүниежүзілік соғыстың қорытындылары мен салдарына қатысты деректер келтіріңіз.
81. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі екі полюстік әлемнің қалыптасу тарихын ашып көрсететін деректер келтіріңіз.
82. Абай Құнанбаевтың шығармаларындағы XIX ғасырдың екінші жартысында – XX ғасырдың басындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық өмірінің оң және теріс аспектілерінің мәнін ашыңыз.
83. Қазақстандағы Кеңес үкіметінің орнауы туралы еңбектерге талдау жасаңыз.
84. 1921–1922 жж. ашаршылық және оның салдары мәселесін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
85. XX ғасыр басындағы Қазақстандағы патша үкіметінің аграрлық саясаты мәселесін баяндаңыз.
86. Б.Кумековтің еңбектеріндегі IX–XI ғасырлардағы қимақтар мемлекеті мәселелерінің зерттелуін баяндаңыз.
87. XX ғасырдың 50–80-ші жылдарындағы Қазақстанның этникалық антропология мен этнографиялық зерттеулерін талдаңыз.
88. XVIII–XIX ғасырлар тоғысындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық тарихы мәселелерінің (Г.П. Жидков, Н.Э. Масанов) зерттелуін баяндаңыз.
89. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы XVIII – XX-шы ғасырдың басындағы ұлт-азаттық қозғалысының тарихнамалық және теориясының мәселелерін баяндаңыз. Зерттеулерге мысал келтіріңіз.
90. Қазақстан Республикасындағы тарихи сана-сезімінің қалыптасу тұжырымдамасы туралы айтып беріңіз. Тұжырымдаманы дерек ретінде қолдану жолдарын көрсетіңіз.
91. Ортағасырлардағы Қазақстан территориясындағы этносаяси үдерістер тарихына қатысты шетелдің зерттеушілерінің еңбектерін талдаңыз.
92. Деректанулық зерттеу әдіс-тәсілдерінің ерекшеліктерін саралаңыз.
93. Кеңестік тарих ғылымындағы методологиялық шектеулік негізінің мәнін ашыңыз.
94. Шежіренің қазақ тарихы деректануындағы орнын айқындаңыз.
95. Отандық деректану ғылымының теориялық-әдіснамалық мәселелерін ашыңыз.
96. Тарихнама ғылымының методологиялық негіздерінің мәнін ашыңыз.
97. Отандық тарихтың тәуелсіздік жағдайындағы методологиялық және теориялық мәселелерін талдаңыз.
98. Деректану ұғымдары мен терминдері және мерзімді басылымдарды сыныптауға талдау беріңіз.

99. «Айқап» журналы және «Қазақ» газетінің идеялық мазмұнын ашыңыз.
100. Теориялық-әдіснамалық синтез мәселесінің қазіргі кездегі мәнін ашыңыз.
101. Тарихи деректерді сыныптау ұстанымдарының мәнін ашыңыз.
102. Кеңестік тарихшылар зерттеулеріндегі (И.Я. Златкин, Н.Г. Аполлова, В.Я. Басин, В.А. Моисеев) қазақ-жоңғар және қазақ-қалмақ қарым-қатынастары мәселесін баяндаңыз, салыстырыңыз.
103. Тарихи әдебиеттегі «әскери коммунизм» саясаты мен 1921–1922 жж. ашаршылық және кеңестік билікке қарсы өңірлік көтерілістер мәселесін баяндаңыз. Зерттеушілердің пікірін келтіріңіз.
104. Қазақстандық зерттеушілердің Е. Пугачев басшылығымен қазақтардың шаруалар көтерілісіне қатысу тарихына қатысты еңбектерін (Н.Е. Бекмаханов) баяндаңыз.
105. XIX–XX ғасырдың басындағы Қазақстан халқының әлеуметтік-саяси санасының өсуі мен дамуы (Д. Кабдиев, К.А. Жиренчин) мәселесінің XX ғасырдың 50–80 жылдардағы зерттелуін баяндаңыз.
106. Тәуелсіз Қазақстан тарихнамасындағы XX ғасыр басындағы ұлттық-демократиялық қозғалыс тарихының зерттелуін баяндаңыз.
107. Антикалық қоғамның әлеуметтік құрылымының ерекшеліктерін талдаңыз және сипаттаңыз.
108. Ұлы француз буржуазиялық революциясының алғышарттарына, себептеріне, барысы мен салдарына талдау жасаңыз. Мәселенің тарихнамасын сипаттаңыз.
109. «Өнеркәсіптік революция» ұғымын сипаттаңыз. Ғылыми-техникалық прогресс пен капитализмнің батыс қоғамына ықпал ету ерекшеліктерін талдаңыз.
110. Әлемдік отарлық жүйенің жалпы және нақты ерекшеліктерін талдаңыз, мәселенің деректік негізін сипаттаңыз.
111. Бірінші дүниежүзілік соғыстың демографиялық, саяси және экономикалық салдары туралы деректанулық мәліметтерді талдаңыз.
112. Антикалық философиялық ой мен тарихнаманың негізгі бағыттарына талдау жасаңыз.
113. Қазақстан тарихын деколониялық тұрғыдан қайта пайымдаудың негізгі бағыттары мен әдіснамалық ерекшеліктерін талдаңыз.
114. Постколониалдық теорияның Қазақстан тарихын зерттеудегі мүмкіндіктері мен шектеулерін бағалаңыз.
115. Қазақстандағы деколонизация үдерісінің ғылыми және қоғамдық қырларын салыстырыңыз.
116. Деколонизация және постколониализм ұғымдарының ұқсастықтары мен айырмашылықтарын талдаңыз.
117. Отаршылдық және империялық дискурс ұғымдарының мазмұнын түсіндіріңіз.
118. Мұсылмандық Ренессанстың түркі халықтарының саяси, мәдени және зияткерлік дамуына ықпалын бағалаңыз.

119. А.Байтұрсыновтың «Революция және қырғыздар» мақаласының тарихи және саяси мәнін талдаңыз.
120. Үндіарийлық теорияның негізгі қағидалары мен оның төңірегіндегі ғылыми пікірталастарды сипаттаңыз.
121. Қазақстандағы панисламизм және пантүркизм идеяларының қалыптасуы мен дамуын талдаңыз.
122. Жошы Ұлысының қазақ қоғамының этносаяси қалыптасуы мен мемлекеттік-саяси дамуы үдерістеріндегі рөлін бағалаңыз.
123. Қазақстан тарихын зерттеу мен оқытудағы цифрлық технологиялардың рөлін сипаттаңыз.
124. Жасанды интеллекттің тарих ғылымындағы қолданылу мүмкіндіктері мен шектеулерін талдаңыз.
125. Нарративтік деректердің ерекшеліктерін және олардың қазақ тарихын зерттеудегі маңызын түсіндіріңіз.
126. Қызыл террор мен Үлкен террор саясатының тарихи салдарын салыстырмалы түрде бағалаңыз.
127. Қазақстан тарихнамасындағы «отарлану» және «өз еркімен қосылу» концепцияларының эволюциясын талдаңыз.
128. Түркі әлеміндегі интеграциялық үдерістердің тарихи негіздері мен қазіргі даму бағыттарын сипаттаңыз.
129. Қазақстандағы тарихи жады саясаты және оның ұлттық бірегейлікті қалыптастырудағы рөлін бағалаңыз.
130. Қазақ ұлттық интеллигенциясының қалыптасуындағы ресейлік білім беру жүйесінің ықпалын талдаңыз.
131. Еуразия кеңістігіндегі көшпелі өркениет концепциясының негізгі бағыттарын сипаттаңыз.
132. Қазақ мемлекеттілігі тарихын зерттеудегі жаңа ғылыми концепцияларды талдаңыз.
133. Қазақстан тарихын зерттеудегі тарихи биографистика бағытының теориялық-әдіснамалық негіздерін бағалаңыз.
134. Қазақстандағы саяси қуғын-сүргін тарихын зерттеудегі жаңа архивтік деректердің маңызын түсіндіріңіз.
135. Тарих ғылымындағы цифрлық гуманитаристика (Digital Humanities) бағытының мүмкіндіктерін сипаттаңыз.
136. «Архив–2025» бағдарламасы мен оған ұқсас ғылыми-архивтік бастамалардың ұлттық тарихты зерттеудің заманауи тәсілдерін қалыптастырудағы маңызын бағалаңыз.
137. Қазіргі қазақстандық тарихнамадағы ұлттық мемлекеттілік идеясының эволюциясын талдаңыз.